

**ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ
SUTEIKIMO DARBO GRUPĖS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

Nr. .

Posėdis įvyko 2026 m. balandžio 9 d. 15.00 val.

Posėdžio vieta: Nuotolinis prisijungimas per „Teams“ programą.

Posėdžio pirmininkas – Giedrius Didjurgis, Klaipėdos miesto savivaldybės vicemeras.

Posėdžio sekretorius – Gintarė Plauškaitė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Paveldosaugos skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvavo (6 nariai iš 8):

1. Giedrius Didjurgis – Klaipėdos miesto savivaldybės vicemeras (darbo grupės vadovas).
2. Vitalijus Juška – Paveldosaugos skyriaus vedėjas;
3. prof. dr. Albinas Drukteinis – Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto Filologijos katedros profesorius;
4. Zita Genienė – Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus Istorijos skyriaus vedėja;
5. Jūratė Černiauskienė – Klaipėdos miesto savivaldybės mero patarėja;
6. prof. dr. Vygantas Vareikis – Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos vyriausiasis mokslo darbuotojas.

Kiti posėdžio dalyviai:

1. Marija Buivydienė – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Išmanaus skaitmeninio miesto skyriaus vedėja;
2. Žygintas Narmontas – BĮ Klaipėdos paplūdimiai direktorius;
3. Danutė Žostautienė – Simo Burago atminimo įamžinimo iniciatorė;
4. Vaidotas Jakubonis – Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės Sąjūdžio pirmininkas;
5. Žydrūnas Naujokas – radijo stoties „Lalūna“ žurnalistas;
6. Palmyra Martinkienė – internetinio naujienų portalo „Atvira Klaipėda“ žurnalistė.

DARBOTVARKĖ.

1. Dėl Danės upės krantinių pavadinimų suteikimo;
2. Dėl Simo Burago atminimo įamžinimo;
3. Dėl gatvės pavadinimo Vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus vardu;
4. Dėl leidimo statyti paminklinį akmenį Ilszei Lekschas.

1. SVARSTYTA: Klausimas dėl Danės upės krantinių pavadinimų suteikimo

V. Juška pristato klausimą. Informuoja, buvo gautas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Išmanaus skaitmeninio miesto skyriaus raštas, kuriame nurodyta, kad Klaipėdos jūrinių reikalų darbo grupės posėdžio metu buvo nutarta inicijuoti procesą dėl naujų ir atnaujintų Danės upės krantinių pavadinimų suteikimo. Taip pat pažymi, kad BĮ Klaipėdos paplūdimiai pateikė pasiūlymą suteikti pavadinimus toms Danės upės krantinėms, kurios jų neturi. Pažymi, kad

siūlant pavadinimus buvo ieškoma sąsajų su miesto istorija ar konkrečiais įvykiais. Tokiu principu buvo vadovaujama ir 2013 m. suteikiant krantinių pavadinimus. V. Juška pateikia krantinių schemą su siūlomais pavadinimais:

Elektrinės krantinė - motyvas yra visiškai aiškus, nes šioj vietoj 1929 m. buvo pastatyta ir iki šių dienų veikia Klaipėdos miesto elektrinė;

Industrinė krantinė – vieta pagal pateiktą schemą buvo skirta įmonių veiklai, sankrovos aikštelėms;

Senojo Fabriko krantinė – joje veikė trąšų fabrikas „Union“, už jo vagonų fabrikas;

Lentpjūvių krantinė arba alternatyva Medienos krantinė, nes šioje vietoje veikė Nafthalio, Eilbergo, Jawschitzo lentpjūvės, sankrovos aikštelės. Šiuo metu veikia įmonė „Klaipėdos baldai“;

Senosios Plytinės krantinė, arba alternatyva Geležinkelio tilto krantinė, nes šioje vietoje veikė Joniškės Dvaro plytinė, šalia sovietinio geležinkelio tilto iki karo stovėjo plytų mūro arkinis geležinkelio tiltas (dar galima aptikti liekanas).

V. Juška kviečia diskusijai dėl siūlymų.

V. Vareikis pritaria Industrinės, Medienos ir Senojo Fabriko krantinių pavadinimams, o Senosios Plytinės krantinę (arba Geležinkelio Tiltos krantinės) pavadinimą siūlo keisti į Joniškės Dvaro krantinę.

Z. Genienė pažymi, kad V. Juškos pateikti pavadinimai yra pagrįsti, tačiau V. Vareikio siūlomas Joniškės Dvaro pavadinimas nėra visiškai tinkamas, kadangi pats dvaras yra nutolęs nuo nagrinėjamos vietos. Tinkamesniu laiko Senosios Plytinės krantinės pavadinimą.

Ž. Narmontas siūlo Malūno krantinę, kuri nėra ilga, pratęsti iki Mokyklos gatvės tilto. Tokiu atveju Lentpjūvių krantinė prasidėtų nuo Mokyklos gatvės tilto ir tęstųsi iki numatytos Senosios Plytinės krantinės pradžios. Pažymi, kad planuojami krantinių rekonstrukcijos ir statybos darbai, kurių metu Malūno krantinė būtų rekonstruota ir pristatyta nauja dalis krantinės iki Mokyklos gatvės tilto. Atkreipia dėmesį į problemą, kad krantinių pavadinimai nesutampa su krantinių registracijos taškais.

V. Juška nurodo, Malūno krantinės koregavimui būtų reikalingas Klaipėdos miesto tarybos sprendimas, tačiau sutinka, kad siekiant patogumo naudotojams, krantinę būtų galima pratęsti. Taip pat pažymi, kad praktikoje gyventojai nesivadovaus kadastriniais žemėlapiams, todėl pavadinimų neatitikimas registracijos taškams neturėtų kelti esminių problemų.

V. Vareikis pritaria siūlymui pratęsti Malūno krantinę iki Mokyklos gatvės tilto ir siūlo priimti nutarimą pritariant siūlomoms krantinių pavadinimams.

A. Drukteinis pažymi, kad kalbiniu požiūriu reikėtų tikslinti pavadinimą „Industrinė krantinė“ į „Industrijos krantinė“, kadangi vartotinas daiktavardžio kilmininkas. Taip pat nurodo, kad sudėtinuose pavadinimuose turėtų būti vartojamos didžiosios raidės (pvz., Senojo Fabriko krantinė) ir siūlo dėl pavadinimų papildomai kreiptis į Lietuvos kalbos komisiją.

V. Juška teiraujasi, ar pritariama pateiktiems siūlymams.

NUTARTA (sprendimas priimtas bendru sutarimu). Pritarti Danės upės krantinių pavadinimų suteikimui pagal pridedamą schemą (žr. priedą).

Posėdžių sekretorė informavo, kad antrojo darbotvarkės klausimo pristatytoja, Danutė Žostautienė dėl techninių priežasčių negali prisijungti prie posėdžio. Nutarta klausimo svarstymą atidėti ir prie jo grįžti, kai pristatytoja prisijungs.

2. SVARSTYTA. Klausimas dėl gatvės pavadinimo Vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus vardu

Klausimą pristato Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės Sąjūdžio pirmininkas Vaidotas Jakubonis. Pranešėjas pažymėjo, kad Motiejus Valančius yra viena reikšmingiausių XIX a. Lietuvos asmenybių. Nors jo tiesioginės sąsajos su Klaipėda yra ribotos, akcentuota jo veikla po 1863 m. sukilimo, organizuojant lietuviškos spaudos platinimą visoje Lietuvoje.

V. Jakubonis informavo, kad organizacija peržiūrėjo miestus, kurie dar neturi Motiejaus Valančiaus vardu pavadintos gatvės, todėl siūloma šį pavadinimą suteikti vienai iš Klaipėdos miesto gatvių. Taip pat pažymėtina, kad einamieji metai yra paskelbti Motiejaus Valančiaus metais.

V. Vareikis pritarė siūlymui ir pasiūlė, kad ateityje, svarstant naujų gatvių pavadinimų suteikimą, Motiejaus Valančiaus vardas būtų suteikiamas reikšmingai, reprezentatyviai gatvei.

V. Juška atkreipė dėmesį, kad tikslinga būtų vengti esamų gatvių pervadinimo dėl galimų administracinių nepatogumų, todėl siūlytina šį vardą suteikti naujai formuojamai gatvei.

NUTARTA (sprendimas priimtas bendru sutarimu). Pritarti siūlymui suteikti gatvės pavadinimą Vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus vardu.

3. SVARSTYTA: Klausimas dėl leidimo statyti paminklinį akmenį Ilszei Lekschas

V. Juška pristato klausimą informuodamas, kad savivaldybė gavo piliečio M. Lekschas prašymą įamžinti giminaitės Ilsze Lekschas, gyvenusios tuometiniame Memelyje, atminimą. Pažymima, kad tai yra menininko Gunterio Demningo inicijuoto projekto dalis, kuriuo siekiama įamžinti nacių režimo aukas.

Projektas apima vadinamųjų „atsiklaupimo akmenų“ (vok. Stolpersteine) įrengimą – tai 10×10 cm dydžio grindinyje įmontuojami blokėliai su žalvarine plokštele, įrengiami prie paskutinės žinomos aukos gyvenamosios vietos. Juose nurodomas aukos vardas, gimimo metai ir likimas. Šių ženklų tikslas – išsaugoti Holokausto ir kitų nacių režimo aukų (žydų, sinti ir romų, politinių kalinių, homoseksualių asmenų ir kt.) atminimą.

Pagal adresų knygą, 1931 m. Ilsze Lekschas gyveno Karklų gatvė 10 A. V. Juška taip pat pristato Berlyno žydų muziejaus medžiagą, kurioje nurodoma, kad Ilsze Lekschas, sirgo psichine liga buvo gydoma psichiatrinėje ligoninėje ir 1940 m. vykdant Trečiojo Reicho programą „gyvybė neverta gyventi“, buvo nužudyta.

V. Juška pažymi, kad iniciatyva yra prasminga ir siūlo jai pritarti.

V. Vareikis pritaria pateiktam siūlymui, pažymėdamas, kad šis projektas jau įgyvendinamas daugelyje Europos šalių, todėl Klaipėda galėtų įsilieti į tą Europinį kontekstą. Taip pat pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą lentelės meninę kokybę.

V. Juška atsako, kad lenteles gamina konkretus menininkas, todėl dėl meninės raiškos abejonių neturėtų kilti.

Z. Genienė teiraujasi, kokia kalba bus pateiktas įrašas lentelėje?

V. Juška nurodo, kad šis klausimas dar turėtų būti aptartas, tačiau siūlo naudoti dvi kalbas vokiečių ir lietuvių. Taip pat teiraujasi, ar pritariama šiais idėjai.

NUTARTA (sprendimas priimtas bendru sutarimu). Pritarti siūlymui įamžinti Ilszės Lekschas atminimą įrengiant atminimo lentelę.

4. SVARSTYTA: Klausimas dėl Simo Burago atminimo įamžinimo

D. Žostautienė pristato klausimą, pažymėdama jog siekia įamžinti savo tėvo Simo Burago atminimą. Simas Buragas 1930-1939 m. gyveno Klaipėdoje ir kūrė drabužius. Jo siūti rūbai buvo vienietiniai, skirti aukšto rango asmenims, elitui, todėl nebuvo pigūs ir visiems prieinami. Ji pabrėžia, kad toks įamžinimas prisidėtų prie Klaipėdos miesto kultūrinės raidos. Prašo leisti pakabinti atminimo lentą ant daugiabučio namo Kepėjų g. 11, Klaipėdoje, kuris jai priklauso nuosavybės teise. Taip pat pateikia atminimo lentos projektą.

Z. Geniene tikslinasi, kuriais metais jis įgijo šį pastatą ir nuo kada jame gyveno?

D. Žostautienė paaiškina, kad pastatą Kepėjų g. 11 jo tėvas įsigijo 1938 m., tačiau siuvelykla ten veikė ir jis dirbo jau nuo 1930 m.

V. Vareikis pritaria idėjai, pažymėdamas, kad įamžinti reikia ne tik politikus ar profesorius, bet kitų profesijų atstovus. Vis dėlto jis turi pastabų dėl pateikto projekto teksto – jame trūksta aiškumo ir logiškumo. Tekstą „1930-1939 m. šiame name gyveno ir dirbo Klaipėdos miesto dalis, stiliaus kūrėjas, profesionalus vyriškų drabužių meistras“ siūlo patikslinti. Taip pat atkreipia dėmesį, kad angliškas vertimas ant atminimo lentos skamba netaisyklingai. V. Vareikis svarsto, kad vertimą derėtų pateikti ne anglų, o vokiečių kalba, atsižvelgiant į to meto miesto kontekstą.

V. Juška pažymi, kad vertėtų akcentuoti ir paties namo istoriją – jog tai yra senamiesčio pastatas, kuriame veikė siuvelykla. Taip pat pastebi, kad asmuo nėra plačiai žinomas Klaipėdos istorijoje, todėl atminimo lenta turėtų būti aiški, ir nekelianti papildomų klausimų. Jis teiraujasi, ar būtų galima projektą pataisyti ir pateikti darbo grupei iš naujo.

D. Žostautienė sutinka pateikti pataisytą atminimo lentos projekto variantą.

NUTARTA (sprendimas priimtas bendru sutarimu). Pritarti idėjai įamžinti Simo Burago atminimą, tačiau pateiktą projektą pataisyti ir pakartotinai teikti darbo grupei svarstyti.

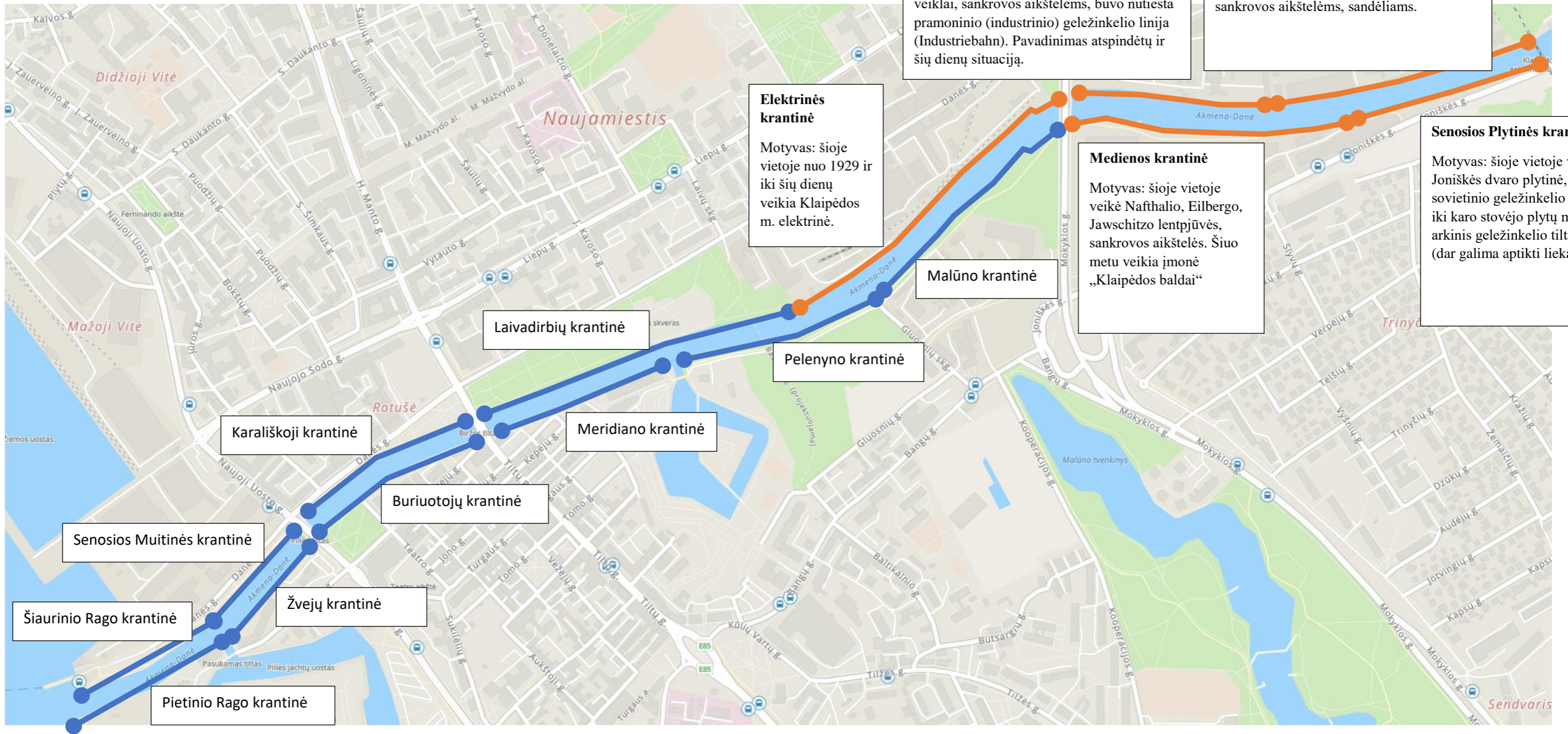
Posėdis baigtas 16.11 val.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Didjurgis

Posėdžio sekretorius

Gintarė Plauškaitė

Industrijos krantinė
Motyvas: šioje vietoje visas rajonas į šiaurę nuo Dangės upės buvo skirtas įmonių veiklai, sankrovos aikštelėms, buvo nutiesta pramoninio (industrinio) geležinkelio linija (Industriebahn). Pavadinimas atspindėtų ir šių dienų situaciją.

Senojo Fabrika krantinė
Motyvas: šioje vietoje veikė trašų fabrikas „Union“, už jo į šiaurę – vagonų fabrikas; ties šia krantine visas rajonas į šiaurę nuo Dangės upės buvo skirtas įmonių veiklai, sankrovos aikštelėms, sandėliams.

Elektrinės krantinė
Motyvas: šioje vietoje nuo 1929 ir iki šių dienų veikia Klaipėdos m. elektrinė.

Medienos krantinė
Motyvas: šioje vietoje veikė Nafthalio, Eilbergo, Jawschitzo lentpjūvės, sankrovos aikštelės. Šiuo metu veikia įmonė „Klaipėdos baldai“

Senosios Plytinės krantinė
Motyvas: šioje vietoje veikė Joniškės dvaro plytinė, šalia sovietinio geležinkelio tilto iki karo stovėjo plytų mūro arkinis geležinkelio tiltas (dar galima aptikti liekanas).

Malūno krantinė

Laivadirbių krantinė

Pelenyno krantinė

Karališkoji krantinė

Meridiano krantinė

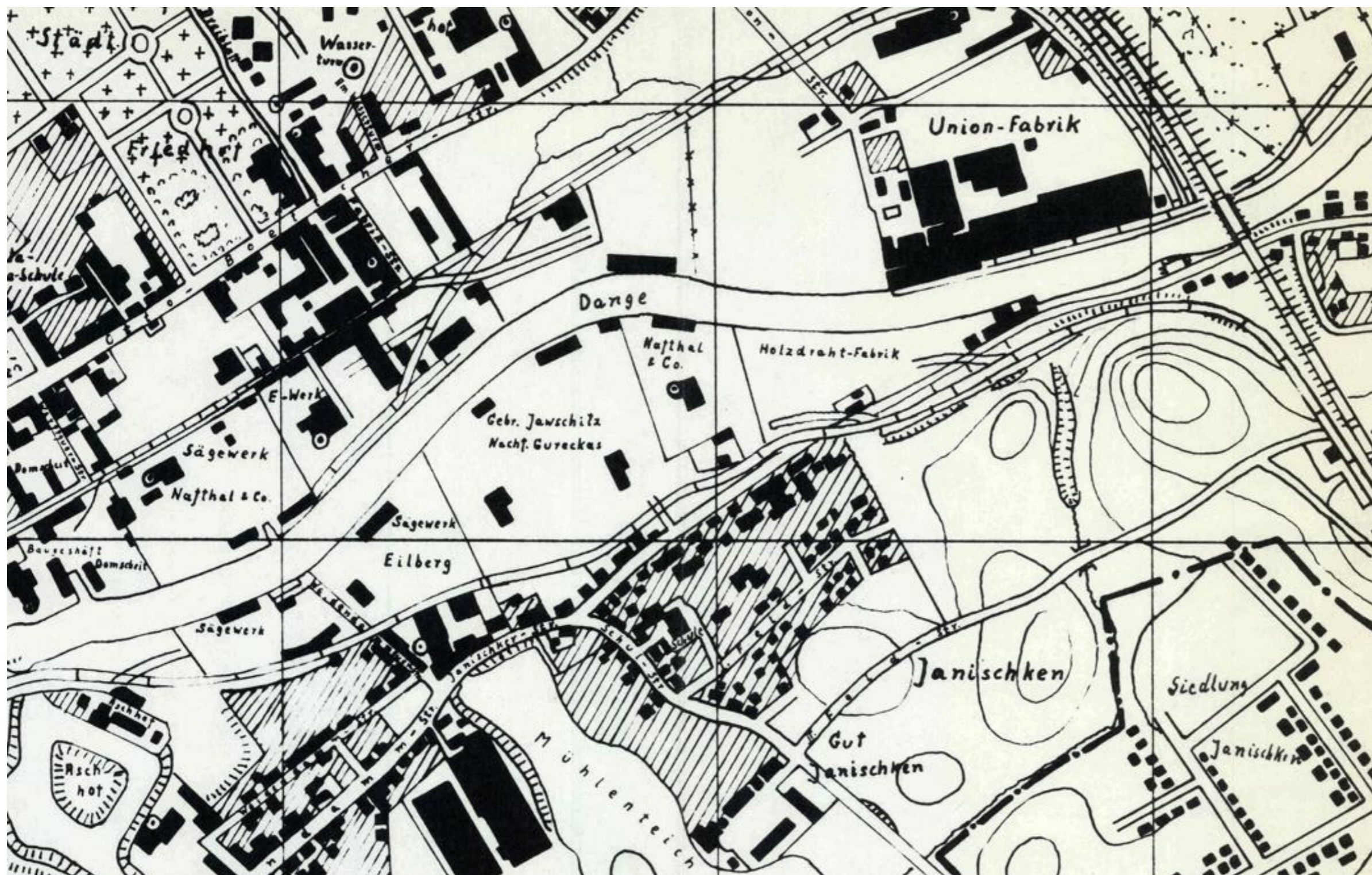
Buriuotojų krantinė

Senosios Muitinės krantinė

Šiaurinio Rago krantinė

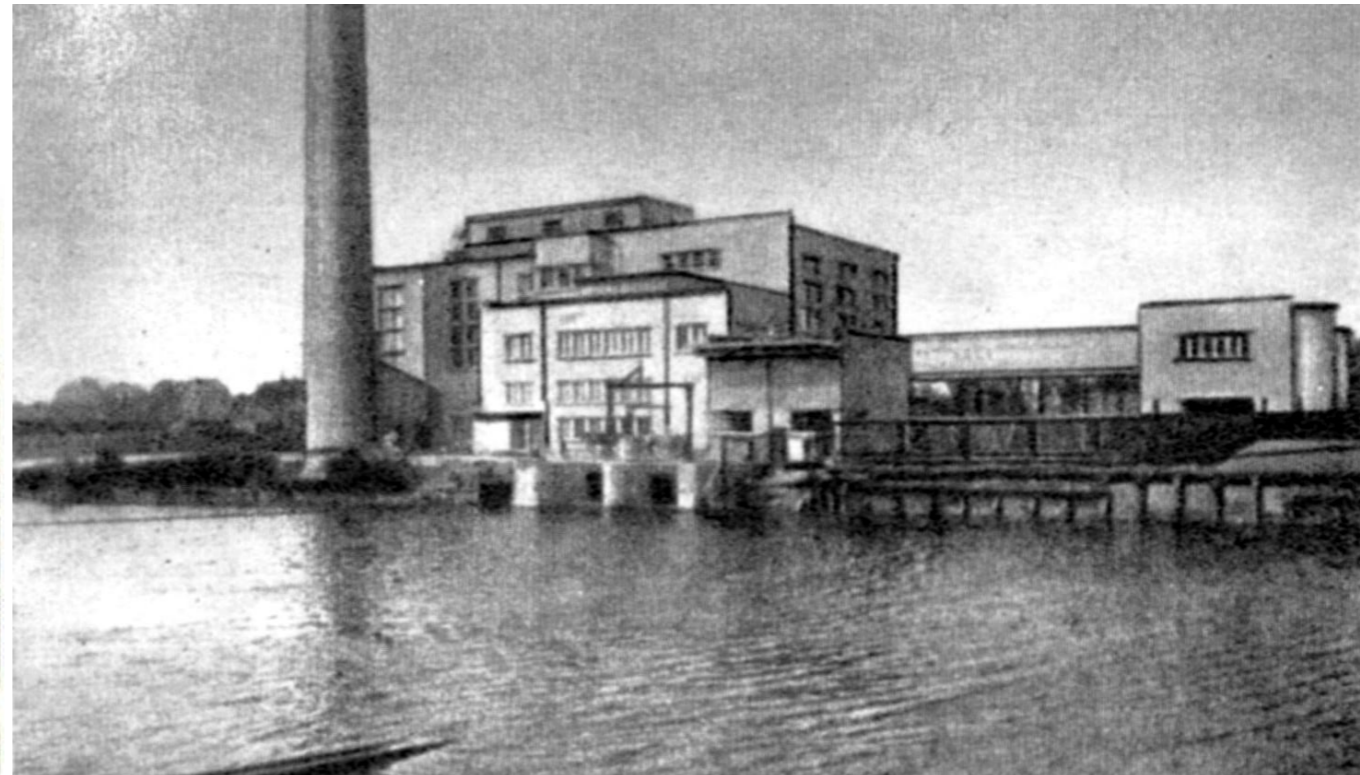
Žvejų krantinė

Pietinio Rago krantinė

1939 m. planas

Klaipėdos elektrinė

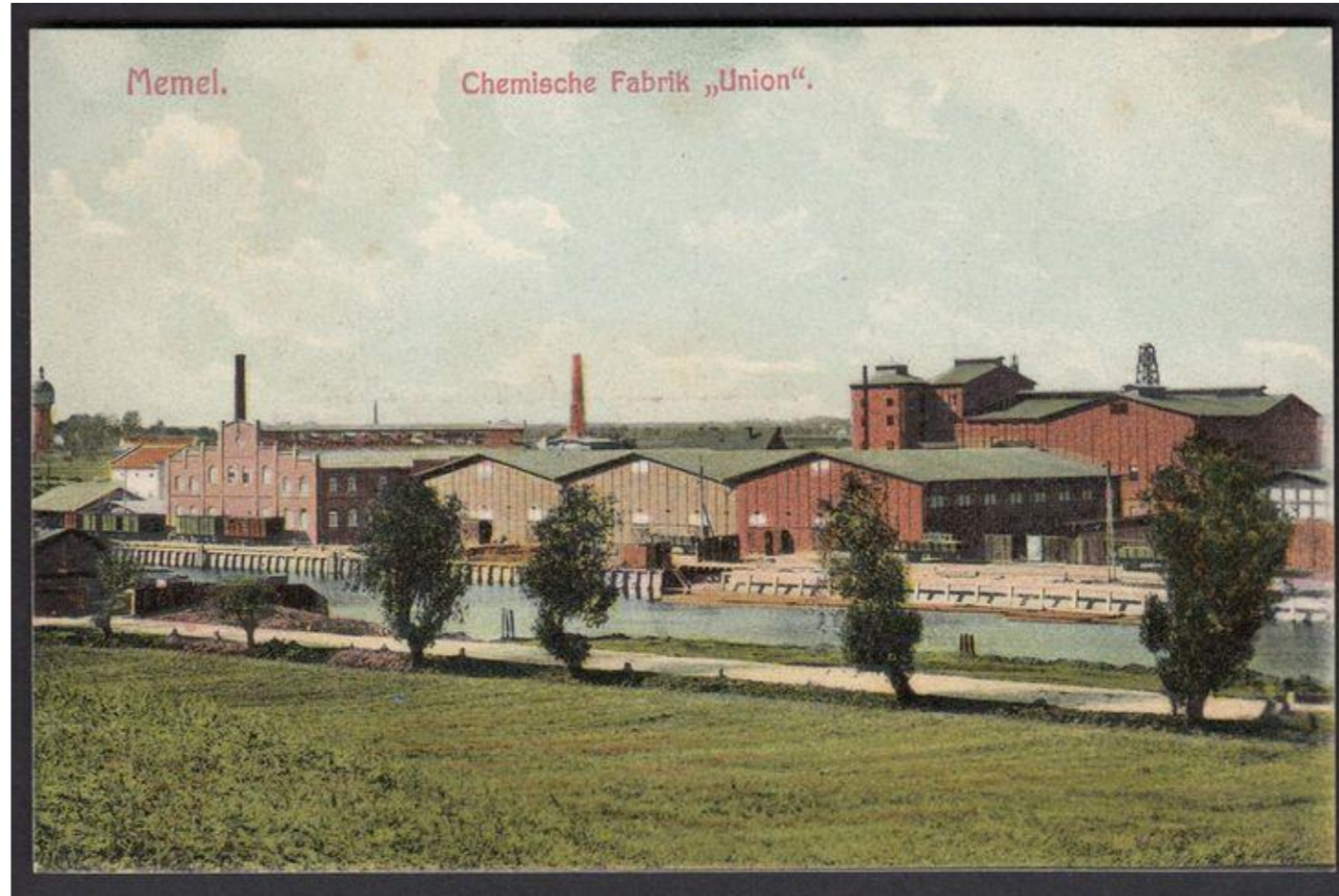
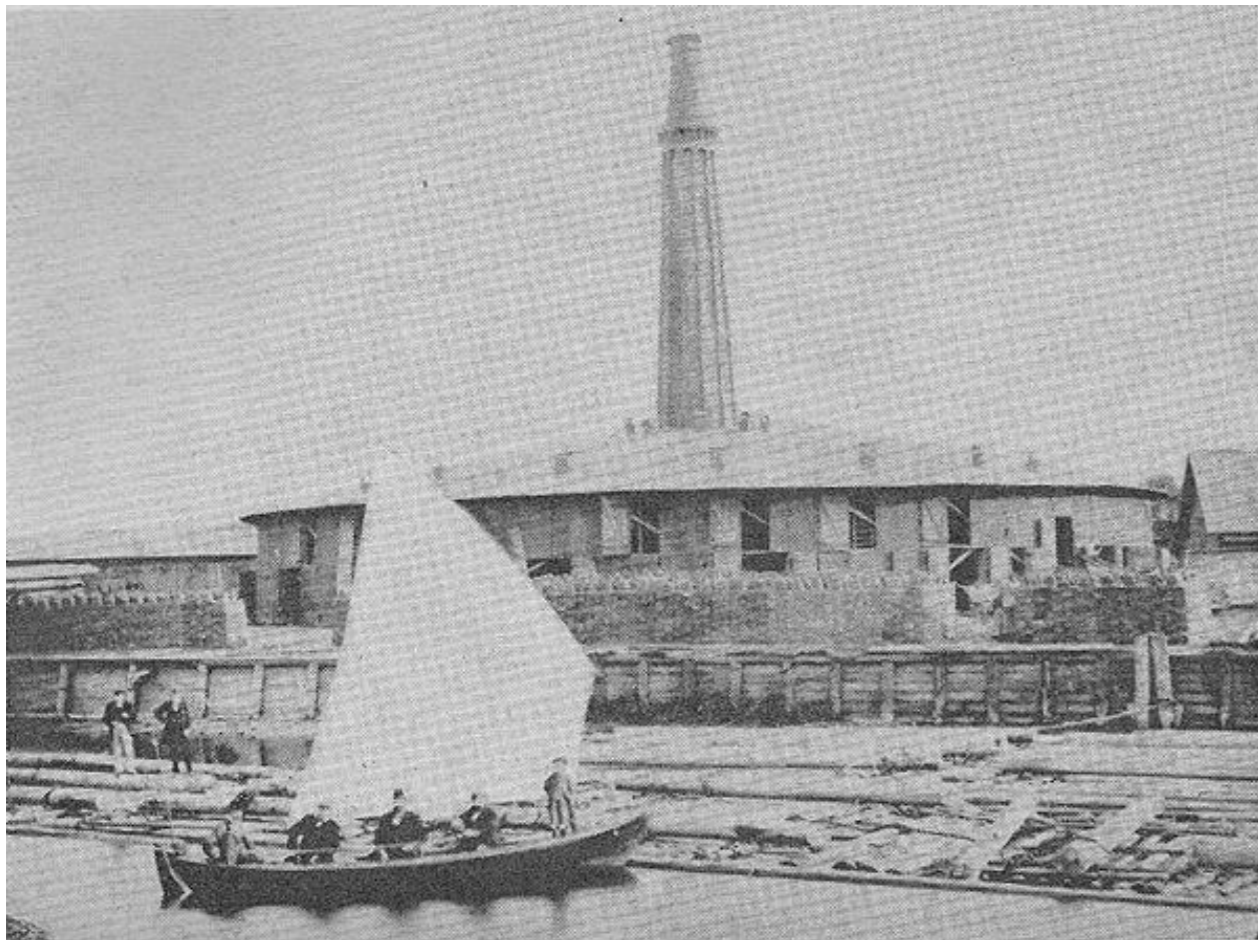
Dangės pakrantės (aukštupiu nuo dab. Mokyklos tilto, Joniškės priemiestis) buvo išnaudotos medienos pramonei, krovai

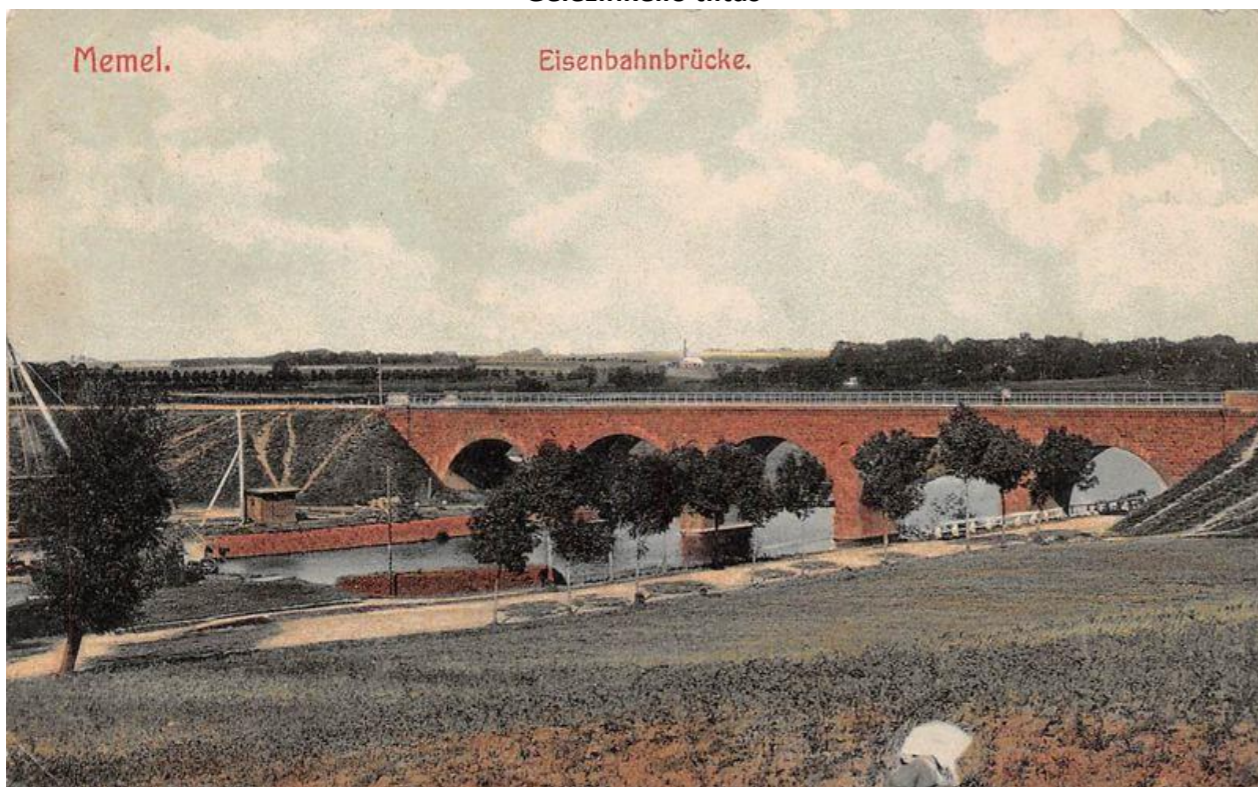
Vaizdas nuo senojo geležinkelio tilto. Kairėje – senoji Joniškės dvaro plytinė, kairėje – chemijos fabrikas „Union“

Senoji plytinė Joniškės priemiestyje

Geležinkelio tiltas

Chemijos fabrikas „Union“

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Klaipėdos miesto savivaldybė 188710823, Liepų g. 11, LT-91502, Klaipėda
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ SUTEIKIMO DARBO GRUPĖS POSĖDŽIO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-04-14 Nr. TAR1-48
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Giedrius Didjurgis, Vicemerai, Vicemerai
Sertifikatas išduotas	GIEDRIUS DIDJURGIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-14 13:25:59 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-04-14 13:26:13 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-12 14:34:01 – 2026-06-12 14:34:01
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gintarė Plauškaitė, Vyriausioji specialistė, Paveldosaugos skyrius
Sertifikatas išduotas	GINTARĖ PLAUŠKAITĖ, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-14 14:24:42 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-04-14 14:25:12 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-10-01 09:37:29 – 2028-09-30 09:37:29
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710823 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 09:57:58 iki 2027-12-18 09:57:58
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.89.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-04-14 14:32:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-04-14 14:32:15 Dokumentų valdymo sistema Avilys